

Nota de premsa

10-X-2019

LA PROHIBICIÓ D'ESTELADES, LLAÇOS GROCS I ALTRES SÍMBOLS EN ELS EDIFICIS PÚBLICS VULNERA ELS DRETS FONAMENTALS, TANT QUAN S'ESTÀ EN PERÍODE ELECTORAL COM QUAN NO S'HI ESTÀ

Prohibir els símbols en període electoral vulnera el dret a la llibertat d'expressió

El President de la Generalitat ha estat requerit de nou per la Junta Electoral Central per què retiri dels edificis públics de la Generalitat, i durant el període electoral, les estelades, llaços grocs i altres símbols (cartells, fotografies, etc.) amb l'argument, ja conegut des de les eleccions del 28 d'abril, que les administracions, durant els processos electorals, han de ser neutrals, que no pot utilitzar-s'hi símbols partidistes que només recullen les aspiracions d'una part de la societat, i que el dret fonamental a la llibertat d'expressió dels empleats públics no inclou la utilització d'edificis públics de forma partidista.

El Col·lectiu Praga considera que aquesta prohibició és contrària al dret fonamental a la llibertat d'expressió tal i com ha estat formulat a les declaracions de drets internacionals i a la pròpia Constitució, vulnera els drets individuals dels representants polítics i dels empleats públics i suposa una afectació injustificada a un element essencial de tota societat lliure i democràtica, com és l'opinió pública lliure i el pluralisme polític.

Tant el TEDH com el Tribunal Constitucional emparen el dret a la protesta i la llibertat d'expressió com un dels fonaments essencials de tota societat democràtica, la posició prevalent dels quals comporta que només es poden limitar per llei i en determinats supòsits (quan pot derivar-ne violència efectiva i real o odi contrari a la dignitat de les persones, per exemple, racial o xenòfob).

No és de rebut, doncs, la contínua intromissió de la JEC en els processos electorals reincidint en una interpretació que amplia injustificadament el principi de neutralitat política dels poders públics en el procés electoral a qüestions que no hi tenen res a veure. A més, els efectes de la interpretació esbiaixada del principi de neutralitat es veuen multiplicats per l'ampli ventall de símbols que la JEC considera "partidistes", incloent-hi tots els que simbolitzen les aspiracions d'una part de la societat que s'identifica amb l'independentisme o es solidaritza amb els presos polítics.

Davant d'aquest abús, el Col·lectiu Praga considera que les banderes independentistes, els llaços grocs i la resta de símbols prohibits són símbols reivindicatius i de protesta d'un ampli espectre de la societat catalana, que en cap cas tenen connotacions de violència ni d'odi contrari a la dignitat de les persones, i que tampoc poden ser censurats com a partidistes.

La JEC oblida el paper que la jurisprudència internacional (i el mateix Tribunal Constitucional) confereix al dret fonamental d'expressió en la conformació d'una opinió pública lliure, i que aquesta jurisprudència limita la seva prohibició a quan la seva exhibició va dirigida directament a la captació de vots. Fora d'aquest estricte supòsit, cosa que com és obvi, no passa amb els llaços grocs i les banderes estelades, ha de prevaldre la llibertat d'expressió, sense que una hipotètica incidència en el procés electoral pugui comportar la prohibició d'uns determinats símbols.

Les administracions no són ni poden ser neutrals

Ja fora del període electoral, des dels mateixos pressupòsits democràtics hem de qüestionar la recent interlocutòria del Tribunal Superior de Justícia de 19 de setembre de 2019, que estableix la mesura cautelar de retirar la pancarta "llibertat presos polítics i exiliats" i el llaç groc del balcó del Palau de la Generalitat.

El Col·lectiu Praga entén que **estendre una interpretació desproporcionada del principi de neutralitat política de les administracions fora dels períodes electorals és, a més de pernicios per a una societat lliure, contrari a dret. En efecte, el principi democràtic comporta que és el govern, i no els tribunals, el que ha de dur a terme les polítiques per a les quals ha obtingut el recolzament de la majoria del parlament. En coherència amb l'anterior, si bé les administracions públiques han d'actuar amb objectivitat, no hi ha cap norma que digui que s'han de regir pel principi de neutralitat política (per contra, els Cossos i Forces de Seguretat sí que tenen com a principi bàsic d'actuació, segons la llei que els regula, "l'absoluta neutralitat política", tot i que tal i com hem vist, per exemple, a Sant Andreu de la Barca, aquesta neutralitat no s'ha respectat).**

Per altre costat, l'ordre del TSJC de retirar, també fora del període electoral, la pancarta de la Generalitat, suposa una vulneració del principi segons el qual una mesura cautelar només pot ésser adoptada després de ponderar els interessos generals amb els individuals i col·lectius de la recurrent o de tercers. Avantposar els d'una associació com *Impulso Ciudadano* sense ni esmentar els interessos generals perseguits pel Govern de la Generalitat (recordem també de l'Ajuntament de Barcelona), ni els interessos col·lectius i individuals de bona part de la societat catalana, suposa un menyspreu al dret fonamental a la llibertat d'expressió, tant en el seu vessant individual com col·lectiu, i per tant, una afectació a l'opinió pública lliure i al pluralisme polític que fan que la societat sigui menys lliure i democràtica.

Per a més informació consulteu la [nota completa](#) amb referències legals i jurisprudencials.